

Інформаційно-аналітична довідка щодо основних тенденцій соціально-економічного розвитку регіону

1. Аналіз реального сектору економіки.

1.1. Промисловість.

На підконтрольній українській владі території залишилась незначна частка таких галузей як вугільна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, харчова та легка промисловість. За даними Держстату України, кількість промислових підприємств склала 575, з яких: 85 – у добувній промисловості і розробки кар'єрів, 365 – у переробній промисловості.

Основні підприємства зосереджені у містах Северодонецьк, Рубіжне, Лисичанськ, Кременна, питома вага яких в загальному обсязі реалізованої промислової продукції області майже 50,0 %.

Середньооблікова кількість працюючих у промисловому комплексі у березні 2020 року склала 31,2 тис. осіб, що на 0,2 % менше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за березень 2020 року склала 10962,5 грн, що більше на 1,0 % від попереднього місяця та на 16,6 % від середнього рівня по регіону.

Індекс промислової продукції у січні-березні 2020 року порівняно з січнем-березнем 2019 року становив 63,6 % (січень-березень 2019 до січня-березня 2018 року – 102,0 %).

Обсяг реалізованої промислової продукції у січні-лютому 2020 року склав 2,9 млрд грн, що становить 0,8 % від загальнодержавного.

Практично все виробництво **хімічних речовин і хімічної продукції** зосереджено на території, підконтрольній українській владі. Основними підприємствами є: ПрАТ «Северодонецьке об'єднання «Азот», ТОВ НВП «Зоря», ВКФ ТОВ «ТАНА» та інші.

У січні-березні 2020 року підприємствами галузі вироблено товарної продукції на суму:

ТОВ НВП «Зоря» – 166,9 млн грн (60,7 % до аналогічного періоду 2019 року);

ТОВ НВП «Мікрохім» – 85,8 млн грн (119,7 %);

ВКФ ТОВ «ТАНА» – 27,6 млн грн (100,4 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 594,7 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 20,3 %.

Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої продукції представлено ТОВ «НВО «Склопластик», ТОВ «Рубіжанський трубний завод» та іншими підприємствами.

Основними підприємствами галузі за січень-березень 2020 року вироблено продукції на суму:

ТОВ «НВО «Склопластик» – 22,6 млн грн (73,6% до січня-березня 2019 року);

ТОВ «Рубіжанський трубний завод» – 2,3 млн грн (95,8 %).

Вироблено товарної продукції у натуральному вигляді 454,9 тонн (101,2 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 83,4 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 2,9 %.

Основні підприємства галузі **машинобудування**, що працюють на території підконтрольній українській владі: ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод», ПрАТ «СНВО «Імпульс», ТОВ НВП «Мікротерм».

ПрАТ «СНВО «Імпульс» у січні-березні поточного року вироблено товарної продукції на суму 47,6 млн грн (аналогічний період 2019 року – 476,7 млн грн).

На ТДВ «Попаснянський вагоноремонтний завод» у січні-березні 2020 року обсяг товарної продукції склав 182,3 млн грн (січень-березень 2019 року – 667,0 млн грн), відремонтовано 713 (261) вагонів.

ТОВ НВП «Мікротерм» за січень-березень 2020 року вироблено товарної продукції на суму 2,4 млн грн (січень-березень 2019 року – 2,8 млн грн).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 57,0 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 1,9 %.

На території підконтрольній українській владі в галузі **текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** працюють ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ, ФОП Смалій м. Рубіжне, ТОВ «Рубіжанська панчішна мануфактура», ТОВ «Старобільська швейна фабрика» та інші малі підприємства, які мають незначний вплив на обсяги виробництва регіону.

За підсумками роботи у січні-березні 2020 року темп росту промислової продукції підприємств галузі до січня-березня 2019 року складає:

ТОВ ВТФ «Шарм» м. Лисичанськ – 89,6 %;

ФОП Смалій м. Рубіжне – 59,6 %.

Основне підприємство галузі **виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність**, яке виробляє 99,0 % обсягів товарної продукції – ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат».

У січні-березні 2020 року вироблено товарної продукції на суму 714,0 млн грн (80,9 % до січня-березня 2019 року). У натуральному виразі вироблено картону та паперу 37,0 тис. тонн (102,7 % до січня-березня 2019 року), гофротари – 31,9 млн м³ (90,3 %).

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 446,4 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислового виробництва – 15,3 %.

Добувна промисловість

На території підконтрольній українській владі працюють 4 шахти ПАТ «Лисичанськвугілля» та 4 шахти ДП «Первомайськвугілля».

У січні-березні 2020 року загальний обсяг товарної продукції (в натуральному виразі) 33,9 тис. тонн вугілля, що становить 50,0 % до січня-березня 2019 року, у тому числі:

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 10,7 тис. тонн (30,3 % до січня-березня 2019 року);

ДП «Первомайськвугілля» – 23,2 тис. тонн (62,9 % відповідно).

За січень-березень 2020 року обсяг реалізованої товарної продукції в діючих цінах без ПДВ по вугільним підприємствам області складає 63,0 млн грн, що становить 53,7 % до аналогічного періоду 2019 року.

На 01.04.2020 на складах вугледобувних підприємств знаходиться 53,0 тис. тонн рядового вугілля, у тому числі:

ДП «Первомайськвугілля» – 26,1 тис. тонн;

ПАТ «Лисичанськвугілля» – 26,9 тис. тонн.

Обсяг реалізованої продукції по галузі склав 114,8 млн грн.

Частка в структурі реалізації промислової продукції області – 3,9 %.

Електроенергетичну галузь економіки області представляють:

енергогенеруючі підприємства – ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК Східенерго», ДП «Севєродонецька ТЕЦ», блок-станції підприємств (ПрАТ «Рубіжанський картонно-тарний комбінат», ТОВ «Науково-виробниче підприємство «Зоря», які виробляють електроенергію для власних потреб);

послуги з розподілу електричної енергії – ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та Луганська філія ДП «Регіональні електричні мережі»;

послуги з постачання електричної енергії – постачальник «останньої надії» ДПЗД «Укрінтеренерго», постачальник універсальних послуг ТОВ «ЕНЕРА СХІД», інші постачальники за вільними цінами.

Свою діяльність підприємства галузі починаючи з 01.01.2019 здійснюють в рамках нової моделі ринку електричної енергії (Закон України «Про ринок електричної енергії»). Це надає можливість споживачам придбати електричну енергію у постачальників та виробників незалежно від їх місця знаходження уникаючи монополій.

Через знаходження ВП «Луганська ТЕС» ТОВ «ДТЕК «Східенерго» в зоні бойових дій пошкоджено значну кількість ліній електромереж (на балансі підприємства 20 повітряних ліній, з них 8 – 110 кВ та 12 – 220 кВ. В робочому стані 12 ліній: 7 ліній – 220 кВ та 5 ліній – 110 кВ. У роботі одна лінія 220 кВ і 5 ліній по 110 кВ. На станції 6 енергоблоків, 1 з яких знаходяться в роботі з видачею навантаження 150 МВт/добу.

За січень-березень 2020 року генеруючими потужностями області вироблено 423,4 млн кВт год. Електроенергії, що становить 67,9 % до аналогічного періоду попереднього року (683, 11 млн кВт год).

Сумарний обсяг поставленої споживачам електроенергії мережами ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» та ДП «Регіональні електричні мережі» за січень-березень 2020 року склав 362,7 млн кВт год, в т. ч.

ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» – 320,1 млн кВт год.;

ЛФ ДП «Регіональні електричні мережі» – 42,6 млн кВт год.

Газова промисловість

АТ «Луганськгаз» здійснює діяльність з постачання та транспортування природного газу розподільними трубопроводами в межах області.

Компанія забезпечує закупівлю й поставку газу населенню, бюджетним установам, промисловим споживачам, громадським організаціям, експлуатацію

розподільних газових мереж області, виконує роботи з газифікації об'єктів і населених пунктів регіону.

Протягом січня-березня 2020 року видобуто на газоконденсатних родовищах області 40,3 млн м³ природного газу.

В області загалом спожито 84,8 млн м³ природного газу (без урахування транспортування по прямим трубам).

На 01.04.2020, за інформацією АТ «Луганськгаз», рівень розрахунків споживачів за спожитий природний газ з початку року (без розподілу природного газу) складає 96,6 % (нараховано 437,4 млн грн, сплачено 422,6 млн грн), в тому числі:

населення (без врахування пільг та субсидій) розрахувалося на 96,6 % (нараховано 437,2 млн грн, сплачено 422,4 млн грн).

Рівень розрахунків споживачів за розподіл природного газу з початку року складає 109,9 % (нараховано 95,3 млн грн, сплачено 104,8 млн грн), в тому числі:

бюджетні установи – 65,2 % (нараховано 3,0 млн грн, сплачено 2,0 млн грн);

промисловість – 176,3 % (нараховано 40,7 млн грн, сплачено 71,7 млн грн);

населення – 60,1 % (нараховано 51,6 млн грн, сплачено 31,1 млн грн).

За інформацією НАК «Нафтогаз України», на 14.04.2020 тепlopостачальні підприємства області розрахувалися за поставлений природний газ на 13,0 % (спожито 45,5 млн м³, нараховано 229,1 млн грн, сплачено 28,7 млн грн, крім того сплачено у 2020 році та віднесено на погашення боргів минулих періодів 121,5 млн грн).

На обсяги виробництва та реалізації промислової продукції впливають наступні фактори:

ізолюваність регіону від Об'єднаної енергетичної системи України;

відсутність бюджетного фінансування вугледобувних підприємств;

низька ціна на вугільну продукцію державних вугледобувних підприємств;

неконкурентоспроможність продукції через непомірно високу ціну на газ, який використовується у якості сировини;

виникнення енергетичних та логістичних проблем.

У 2020 році продовжено роботу щодо сприяння сталому розвитку промислового комплексу регіону.

Для встановлення надійного електропостачання та відновлення сталої роботи провідних підприємств регіону (ПрАТ «ЛИНІК», ПрАТ «Севєродонецьке об'єднання «Азот») продовжено координацію робіт щодо будівництва підстанції ПС 500 кВ «Кремінська» із заходами ПЛ 500 кВ «Донбаська-Донська» та ПЛ 220 кВ «Кремінська-Ювілейна».

1.2. Сільське господарство.

Виробництво сільськогосподарської продукції, на підконтрольних українській владі територіях здійснюють 1044 агропромислових формувань та 42,8 тис. особистих селянських господарств.

Середньооблікова кількість працівників, зайнятих у сільському господарстві у березні 2020 року становила 9,0 тис. осіб, що на 14,7 % більше від попереднього місяця.

Заробітна плата штатних працівників в середньому за березень 2020 року склала 7956,5 грн, що більше на 8,9 % від попереднього місяця та на 15,3 % менше від середнього рівня по регіону.

Індекс сільськогосподарської продукції по господарствам усіх категорій у січні-березні 2020 року порівняно із січнем-березнем 2019 року склав 94,4 % (січень-березень 2019 року – 106,3 %).

Рослинництво. Під урожай 2020 року аграріями області засіяно 284,1 тис. га озимих зернових культур (101,0 % до минулого року), у т. ч. озимої пшениці – 271,4 тис. га (100,5 %), озимого ячменю – 9,9 тис. га (110,9 %), озимого жита – 2,6 тис. га (149,9 %), крім того озимого ріпаку – 12,0 тис. га (у 2,6 рази більше). Переважна більшість посівів озимих, зокрема пшениця, у доброму стані. За оперативними даними постраждали від морозів посіви на площі 1,0 тис. га, у т. ч. озимий ячмінь – 0,3 тис. га, пшениця – 0,7 тис. га, крім того, ріпак – 1,0 тис. га.

У період весняно-польових робіт внесено 73,3 тис. тонн мінеральних добрив (105,0 % до минулого року). Ураховуючи теплу зиму, для здійснення комплексу захисту сільськогосподарських культур аграріями придбано 595 тонн спецзасобів.

Прогнозована площа під посів ярих культур складає 119 тис. га, що на 0,1 тис. га більше минулого року. На 28.04.2020 польові роботи проведено на площі 56,8 тис. га (47,7 % до прогнозу). У тому числі посіяно пшениці 0,8 тис. га (57,1 % до прогнозу), ячменю – 41,0 тис. га (100 %), кукурудзи – 5,5 тис. га (9,0 %).

Кількість укладених договорів оренди земельних часток (паїв) на 10.03.2020 складає 109533 од. загальною вартістю 15870452,6 тис. грн. Середній відсоток нарахованої орендної плати від грошової оцінки землі – 6,1 % (2019 – 5,9 %), процент виплати орендної плати – 96,7 % (2019 – 99,2 %).

Тваринництво. У зв'язку з вибраковкою хворого та малопродуктивного поголів'я на 01.04.2020 у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року зменшилося поголів'я великої рогатої худоби на 8,6 % (становить 48,8 тис. голів). З причини недостатньої кількості ремонтного молодняка для відновлення основного гурту корів у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року поголів'я корів зменшилось на 7,6 % та склало 20,7 тис. голів.

За рахунок власного відтворення збільшено поголів'я свиней на 0,2 % та склало 48,7 тис. голів.

Через зменшення власного відтворення дрібної рогатої худоби, поголів'я овець та кіз зменшилось на 7,7 % і склало 25,3 тис. голів.

За рахунок приплоду збільшено поголів'я птиці на 4,3 % (становить 818,2 тис. голів).

Виробництво молока у січні-лютому 2020 року порівняно з аналогічним періодом попереднього року зменшилось на 9,1 % та склало 16,9 тис. тонн. Надій на фуражну корову по області становить 958 кг. Основними причинами зменшення виробництва молока є подорожчання кормів, низька закупівельна ціна на молоко та несвоєчасні розрахунки заготівельниками за молоко.

Виробництво м'яса по всіх категоріях господарств залишилось на рівні аналогічного періоду минулого року та склало 3,4 тис. тонн.

Через зниження продуктивності поголів'я курей-несучок, порівняно з січнем-березнем 2019 року, зменшилось виробництво яєць на 13,3 % та склало 16,3 млн штук.

Переробкою сільськогосподарської продукції у Луганській області займаються 134 підприємства малого та середнього бізнесу у 8 підгалузях: хлібопекарська, борошномельно-круп'яна, олійно-жирова, м'ясна, молочна, пиво-безалкогольна, комбікормова, кондитерська.

Для забезпечення потреб населення області виробляються майже всі види продовольства, окрім цукру, спирту, лікєро-горілчаних виробів, консервів, риби та продуктів дитячого харчування.

Для підприємств харчової промисловості характерне неповне завантаження виробничих потужностей в галузях: молочна промисловість – близько 30 %, хлібопекарська – 50 %, виробництво олії – 35 %.

З метою підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках станом на 28.04.2020 впроваджено систему управління безпекою продуктів харчування (НАССР) та систему управління якості відповідно до вимог міжнародних стандартів (ISSO серії 9000 та 22000) на 18 підприємствах харчової та переробної промисловості в галузях: олійно-жирова – 3, пивоварна – 3, інші – 12 од. В стадії впровадження перебувають 9 підприємств в галузях: олійно-жирова – 1, хлібопекарська – 5, інші – 3 од. Провідні торгівельні мережі області – «Сім'я» (ТОВ «Гведеон»), «Велика кишеня» (ТОВ «Фудком») та «Сільпо» (ТОВ «Сільпо-Фуд») впровадили систему якості і безпечності харчових продуктів на кулінарному, хлібобулочному, рибопереробному та м'ясопереробному виробництвах.

Виробництво молочних продуктів представлено чотирма підприємствами: ПрАТ «Біловодський МРЗ», ПП «Продгрупсервіс», ПАТ «Старобільський молокозавод», ТОВ «Марківський сироробний завод», виробнича потужність яких становить 135 тис. тон на рік. Асортимент виробленої продукції – понад 90 найменувань.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, за січень-березень 2020 року вироблено: масла вершкового жирністю не більше 85 % – 102,4 тонн, (96,6 % до січня-березня 2019 року); молока та вершків незгущених й без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин жирністю більше 1 %, але не більше 6 % – 1020,9 тонн (у 3,2 рази більше); молока і вершків коагульованих, йогурту, кефіру, сметани та інших

ферментованих продуктів – 103,4 тонн (89,9 %), сирів свіжих неферментованих – 14,1 тонн (100,7 %). Збільшення обсягів виробництва молока обробленого відбулося через тимчасове припинення виробництва козеїну. За рахунок тимчасового припинення експорту продукції знижено виробництво масла вершкового.

Олійно-жирова галузь області представлена 4 провідними підприємствами (ТОВ «Сватівська олія», ТОВ «Агро Кепітал Груп ЛТД», ТОВ «Слобожанський завод продтоварів», ТОВ «Старобільський завод продовольчих товарів») та понад 17 мініцехами, виробничі потужності яких дозволяють переробляти 390 тис. тон сировини за рік.

За січень-березень 2020 року підприємствами вироблено 23,6 тис. тонн олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), що становить 80,2 % до січня-березня 2019 року. Зменшення виробництва олії соняшникової відбулося через проведення ремонтних робіт на частині переробних підприємств.

Провідними підприємствами борошномельно-круп'яної промисловості (ТОВ «Айдарський пекар» та ТОВ «Айдар Милам») за січень-березень 2020 року вироблено 6,7 тис. тонн борошна. Через зменшення попиту на продукцію, порівняно з січнем-березнем 2019 року, виробництво зменшено на 27,7 %.

Хлібопекарська галузь представлена 35 підприємствами з річною потужністю 65,8 тис. тон. Асортимент продукції, що випускається, налічує більше 300 найменувань хлібобулочних та кондитерських виробів. За січень-березень 2020 року вироблено 1520,4 тонн хліба та хлібобулочних виробів (81,5 % до січня-березня 2019 року). Слід зазначити, що органами статистики не обліковуються виробництво продукції міні-пекарень при супермаркетах. Окрім цього, близько 59,0 % хлібобулочних виробів випікається малими підприємствами, які працюють на єдиному податку. В сільській місцевості значна частина населення випікає хліб в домашніх умовах (до 10,0 %).

Торти і вироби кондитерські в області виробляються трьома провідними підприємствами (ТОВ «Севєродонецький хліб», ТОВ «Агро-Плюс 1», ТОВ «Укр-Вереск») За січень-березень 2020 року вироблено 81,3 тонни, що менше січня-березня 2019 року на 11,6 %. Зменшення продукції відбулося через закриття продуктових ринків, на яких знаходилися фірмові магазини підприємств.

Пивоварінням в області займаються 3 підприємства (ТОВ «Пінта – Кременський пивоварений завод», ТОВ «Лиспи», ТОВ «Вест менеджмент»), якими за січень-березень 2020 року вироблено 204,1 тис. дал (121,3 % до січня-березня 2019 року). Зростання виробництва відбулося за рахунок розширення ринків збуту та реалізації продукції на всій території України.

Галузь з виробництва кормів для тварин представлена 9 підприємствами, з яких одне підприємство велике (ТОВ «Фідлайф») та 8 підприємств малих потужностей. За січень-березень 2020 року вироблено кормів готових (крім преміксів) для годівлі сільськогосподарських тварин: для свиней – 2481,0 тонну

(у 2,2 рази більше до січня-березня 2019 року), для великої рогатої худоби – 1707,8 тонн (160,5 %).

Оптову закупівлю зернових та технічних культур на території області здійснюють ТОВ СП «Нібулон», ТОВ «Кернел Трейд», Компанії «Каргілл», «Серна», ПАТ «Аграрний фонд» та ПрАТ «Агротон».

В області існує 19 елеваторів, загальна потужність яких складає 847,9 тис. тон, з них – 16 діючих потужністю 765,8 тис. тон. Завантаженість елеваторів складає 11,8 %.

На території області діє чотири перевалочні пункти зернових та масляничних культур:

пункт «Левада» (м. Сєверодонецьк), потужність перевантаження становить 0,9 тис. тон на добу;

перевантажувальний комплекс компанії «Нібулон» (м. Сватове) потужністю 4 тис. тон на добу;

перевантажувальний комплекс ТОВ «Східзерноальянс» (м. Сватове) потужністю 2 тис. тон на добу;

пункт ТОВ «Красноріченське» (Кремінський район), потужність перевантаження становить 0,3 тис. тон на добу.

2. Стан розрахунків комунальних підприємств за електроенергію та природний газ.

В загальному переліку підприємств, установ, організацій, які належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області (на підконтрольній території) перебуває 8 комунальних підприємств та установ різного напрямку діяльності, а саме: КП «Луганська обласна «Фармація», КП «Луганська обласна «Фармація Північ», КП «Луганській обласний фонд підтримки індивідуального житлового будівництва на селі», КП «Міжнародний аеропорт «Сєверодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна», КП «Інноваційно-інформаційний центр», Обласне комунальне підприємство «Луганськ Еко Баланс» та Обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям». Чотири з зазначених підприємства перебувають у стадії припинення або не здійснюють господарську діяльність: КП «Луганська обласна «Фармація», обласне комунальне підприємство «Регіональне агентство сприяння інвестиціям», КП «Міжнародний аеропорт «Сєверодонецьк», «Білолуцьке державне комунальне підприємство по виробництву м'ясокісткового борошна».

Протягом березня 2020 року діючі обласні комунальні підприємства спожили електричної енергії на загальну суму 300 тис. грн. (заборгованість складає 20 тис. грн. та має поточний характер), природного газу – на 102 тис. грн. (всі рахунки оплачені, заборгованість відсутня).

Заборгованість КП «Міжнародний аеропорт «Сєверодонецьк» перед ТОВ «ЛЕО» за електроенергію складає 27561,02 грн.

Стан розрахунків підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення за електроенергію та природний газ.

Загальна заборгованість підприємств централізованого теплопостачання області за спожитий природний газ, розподіл та транспортування природного газу на 01.04.2020 року склала 1066,7 млн грн, у тому числі перед:

НАК «Нафтогаз України» – 914,7 млн грн;

ПАТ «Луганськгаз» – 33,8 млн грн;

ДК «Газ України» – 60,4 млн грн;

АТ «Укртрансгаз» – 58,5 млн грн;

інші постачальники (передплата) – 0,7 млн грн.

Крім того, пені та штрафні санкції склали 115,9 млн грн (НАК «Нафтогаз України» – 72,1 млн грн, ДК «Газ України» – 43,5 млн грн, АТ «Укртрансгаз» – 0,3 млн грн).

Протягом січня-березня 2020 року спожито природного газу 46,1 млн куб. метрів на суму 231,9 млн грн, нараховане за розподіл та транспортування природного газу – 23,1 млн грн, за безномінаційно спожитий природний газ (2017-2018 роки) – 58,5 млн грн, оплачено 171,4 млн грн, з яких за спожитий природний газ – 147,7 млн грн (111,8 млн грн. віднесено в рахунок погашення заборгованості за спожитий газ минулих років, за даними НАК «Нафтогаз України»), за розподіл та транспортування природного газу – 23,6 млн грн.

Загальний рівень розрахунків підприємств централізованого теплопостачання області за спожитий природний газ та його розподіл і транспортування у 2020 році склав 55,0 %.

Загальна заборгованість підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення області за спожиту електроенергію на 01.04.2020 склала 399,3 млн грн, у тому числі по підприємствам теплопостачання – 10,8 млн грн (спожито у січні-березні 2020 року електроенергії на суму 25,2 млн грн, оплачено 24,1 млн грн, рівень оплати – 96 %); водопостачання та водовідведення – 388,5 млн грн (спожито електроенергії на суму 43,7 млн грн, оплачено 23,1 млн грн, рівень оплати склав 53 %).

Крім того, пені та штрафні санкції – 54,1 млн грн (позивач ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»), у тому числі по підприємствам: теплопостачання – 9,2 млн грн, водопостачання та водовідведення – 44,9 млн грн.

Одним із чинників незадовільних розрахунків підприємств централізованого тепло-, водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії є довготривале застосування економічно необґрунтованих тарифів, що призвело до наявності заборгованості з тарифної різниці, яка на 01.04.2020 в цілому склала 1035,6 млн грн, у тому числі за січень-березень 2020 року – 60,6 млн грн, а саме по підприємствам:

теплопостачання – 849,7 млн грн (по населенню – 711,0 млн грн, бюджетним установам – 138,7 млн грн);

водопровідно-каналізаційного господарства – 185,8 млн грн (по населенню – 172,6 млн грн, по бюджетним установам – 13,2 млн грн).

На 01.04.2020 залишилась невідшкодованою з державного бюджету (згідно постанов Кабінету Міністрів України від 18.05.2017№ 332, від 14.02.2018 № 110) тарифна різниця у сумі 114, 7 млн грн, яка затверджена територіальною комісією із затвердження обсягів тарифної різниці, у тому числі по підприємствам:

теплопостачання – 46,1 млн грн (по населенню – 1,2 млн грн, бюджетним установам – 44,9 млн грн);

водопровідно-каналізаційного господарства – 68,6 млн грн (по населенню – 67,0 млн грн, по бюджетним установам – 1,5 млн грн).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.06.2014 № 217 «Про затвердження Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу» (із змінами та доповненнями) підприємствами теплопостачання відкрито спецрахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу. У квітні 2020 року середній норматив перерахування коштів на рахунок постачальника природного газу по категоріям споживачів склав: населення – 74,6 %, бюджетні установи – 76,6 %, інші споживачі – 78,6 %, на рахунок оператора газорозподільної системи: населення – 8,9 %, бюджетні установи – 8,0 %, інші споживачі – 8,2 %.

3. Аналіз інвестиційної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною статистикою України, обсяг залучених з початку інвестування **прямих іноземних інвестицій** (акціонерного капіталу) в економіку Луганської області на 31.12.2019 склав 447,2 млн дол. США, що на 2,3 % більше обсягів інвестицій на початок року та становить 1,2 % до загального підсумку по Україні. Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу населення наростаючим підсумком з початку інвестування склав 209,0 дол. США, що на 3,1 % більше до початку року (на 01.01.2019 – 202,8 дол. США).

За даними Головного управління статистики у Луганській області, однією з найбільших країн-інвесторів, на яку припадає 84,5 % від загального обсягу прямих інвестицій області є Кіпр (377,8 млн дол. США). Також найбільші обсяги прямих інвестицій в область були залучені з таких країн: Велика Британія (22,8 млн дол. США), Панама (4,5 млн дол. США), які склали 6,1 % від загального обсягу прямих інвестицій.

На підприємствах промисловості зосереджено 373,5 млн дол. США (83,5 % загального обсягу прямих інвестицій в область), у т. ч. переробної – 316,5 млн дол. США, діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 55,4 млн дол. США; водопостачання; каналізації, поводження з відходами – 22,1 млн дол. США.

Активізація інвестиційної діяльності є однією з основних умов оздоровлення та розвитку регіональної економіки, рушійною силою її інтеграції у світове господарство за рахунок оновлення основних фондів, переведення

капіталів з одних сфер в інші, передачі технологій, інновацій та управлінського досвіду.

Обсяги освоєних **капітальних інвестицій** у 2019 році підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування склали 3209,1 млн грн, або 0,5 % від загального обсягу по Україні (2018 рік – 0,5 %), що у порівняних цінах на 12,4 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період попереднього року.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 56,8 % загального обсягу. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 40,0 % капітальних інвестицій.

Вагомі частки капітальних інвестицій освоєно в машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 42,8 % усіх інвестицій, у будівлі та споруди – 39,5 %.

4. Стан розвитку будівельної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, у січні-березні 2020 року підприємства області виконали будівельні роботи на суму 62,5 млн грн. Індекс будівельної продукції за січень-березень 2020 року порівняно з січнем-березнем 2019 року становив 85,3 % (січень-березень 2019 року до січня-березня 2018 – 148,1 %).

Нове будівництво склало 9,0 % від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний і поточний) – 80,6 %, реконструкція та технічне переоснащення – 10,4 %.

Продовжується реалізація обласного плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2017-2021 роки «Безбар'єрна Луганщина».

За результатами щоквартального моніторингу на території області нараховується 4580 будівель та споруд, які підлягають облаштуванню засобами доступності, з них доступні для осіб з інвалідністю – 2581 од. або 43,6 % до загальної кількості. Потребують облаштування засобами доступності 1999 од. Необхідно облаштувати нормативними пандусами 1180 будівель та споруд, із них потребують перебудови ненормативних пандусів в нормативні 619 од.

На території області облдержадміністрацією спільно з державною спеціалізованою фінансовою установою «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» з метою надання кредитів для поліпшення житлових умов громадян реалізувалося 3 регіональні програми, а саме:

регіональна цільова програма житлового кредитування внутрішньо переміщених осіб та членів їх сімей на 2019-2021 роки;

регіональна цільова програма житлового кредитування учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Луганській області на 2017-2021 роки;

регіональна цільова програма забезпечення молоді житлом на 2018-2020 роки.

Також реалізуються заходи регіональної комплексної програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі та покращання умов життєзабезпечення сільського населення «Власний дім» на 2017-2022 роки.

За січень-березень поточного року в рамках програми профінансовано з обласного бюджету 150,0 тис. грн. З залученням кредитних коштів завершено будівництво (реконструйовано) 17 житлових будинків загальною площею житла 1,2 тис. кв. м.

5. Стан розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

За даними, оприлюдненими Державною службою статистики України, **оборот зовнішньої торгівлі товарами** області у січні-лютому 2020 року становив 48,0 млн дол. США та зменшився порівняно з січнем-лютим 2019 року на 41,5 %.

Обсяг експорту товарів у січні-лютому 2020 року становив 20,2 млн. дол. США та порівняно з січнем-лютим 2019 року зменшився на 37,9 %.

Обсяг імпорту товарів склав 27,8 млн дол. США, що на 43,9 % менше аналогічного періоду попереднього року.

Негативне сальдо становило 7,6 млн дол. США (у січні-лютому 2019 року сальдо негативне – 17,0 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,73 (по Україні – 0,95), у відповідному періоді попереднього року – 0,66.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 56 країн світу.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, до країн Європейського Союзу експортовано 56,3 % усіх товарів (січень-лютий 2019 року – 44,6 %), до Російської Федерації – 10,0 % (12,3 %).

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Франції – 16,6 % від загального обсягу, Польщі – 10,7 %, Туреччини – 9,8 %, Білорусі – 9,4 %, Люксембургу – 9,3 %, Болгарії – 6,4 %, Німеччини – 5,5 %.

Валютна виручка від експортних поставок паперу та картону у січні-лютому 2020 року становила 4,4 млн дол. США, або 21,6 % експорту всіх товарів, продукції хімічної промисловості – 5,9 млн дол. США (29,3 %), текстильних матеріалів та текстильних виробів – 3,3 млн дол. США (16,5 %), продуктів рослинного походження – 3,0 млн дол. США (13,3 %).

Серед країн-торгових партнерів експортні поставки найбільш зросли до Німеччини, Туреччини, Франції та Польщі.

З країн ЄС імпортовано 29,6 % усіх товарів (у січні-лютому 2019 року – 18,8 %), з Російської Федерації – 46,7 % (62,5 %).

Найбільші імпорتنі надходження, крім Російської Федерації, здійснювалися з Німеччини – 10,5 % від загального імпорту, Білорусі – 9,0 %, Польщі – 5,4 %, Саудівської Аравії та Франції – по 4,0 %.

Імпорتنі надходження продукції хімічної промисловості у січні-лютому 2020 року становили 10,3 млн дол. США, або 37,1 % імпорту всіх товарів, маси з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 5,1 млн дол. США (18,2 %), полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них – 2,9 млн дол. США (10,5 %), мінеральних продуктів – 2,6 млн дол. США (9,3 %), дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, дорогоцінних металів та виробів з них – 1,9 млн дол. США (6,9 %).

Імпорتنі поставки порівняно з аналогічним періодом минулого року найбільш зросли з Білорусі та Німеччини.

Оборот зовнішньої торгівлі послугами за 2019 рік склав 64,4 млн дол. США і порівняно з 2018 роком збільшився на 14,7 %.

Обсяги експорту та імпорту послуг становили відповідно 29,4 млн дол. США (збільшення порівняно з 2018 роком на 2,0 %) та 35,0 млн дол. США (збільшення на 28,0 %).

Негативне сальдо зовнішньої торгівлі послугами становило 5,6 млн дол. США (2018 рік позитивне – 1,5 млн дол. США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,84 (2018 рік – 1,1).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 92 країн світу.

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики у Луганській області, експорт послуг до країн Європейського Союзу становив 22,1 % від загального обсягу експорту послуг (2018 рік – 17,6 %).

У загальному обсязі експорту послуг найбільша частка припадала на ділові послуги (77,9 % від загального обсягу експорту послуг), з яких 97,8 % склали наукові та технічні послуги.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 57,2 % від загального обсягу імпорту послуг (2018 рік – 17,1 %).

У структурі імпорту послуг переважали послуги, пов'язані з подорожами (15,9 %) та ділові послуги (8,7 %), з яких 79,3 % склали наукові та технічні послуги та 14,7 % професійні та консалтингові послуги.

6. Стан розвитку споживчого ринку.

Оборот роздрібною торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках та фізичними особами-підприємцями) у січні-березні 2020 року склав 2479,2 млн грн, що у порівнянних цінах становить 105,9 % до січня-березня 2019 року.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснюють діяльність із роздрібною торгівлі, у січні-березні 2020 році становив 1336,5 млн грн, що у порівнянних цінах становить 114,5 % до січня-березня 2019 року.

Індекс споживчих цін на споживчому ринку Луганської області у березні 2020 року до грудня попереднього року становив 100,6 %, що на 0,2 в. п. менше загальнодержавного (по Україні – 100,8 %).

За даними, оприлюдненими Головним управлінням статистики, у березні 2020 року на споживчому ринку області ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,2 %. Найбільше, на 2,3 %, подорожчали продукти переробки зернових. На 2,2 % стали дорожче фрукти, на 1,4 % – овочі, на 1,0 % – цукор, на 0,7 % – кава, на 0,6 % – сир і м'який сир (творог), на 0,4 % – кондитерські вироби з борошна, молоко, на 0,3 % – макаронні вироби, масло, на 0,2 % – кисломолочна продукція, на 0,1 % – хліб, сметана, кондитерські вироби з цукру. Водночас на 13,3 % подешевшали яйця, на 2,0 % – рис, на 0,7 % – шоколад, на 0,5 % – олія соняшникова, на 0,1 % – м'ясо та м'ясопродукти, риба та продукти з риби.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби зросли на 2,2 %, у т. ч. тютюнові вироби – на 3,9 %, алкогольні напої – на 0,8 %.

Одяг і взуття подорожчали на 7,8 %, у т. ч. взуття – на 11,6 %, одяг – на 4,9 %.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зменшились на 2,7 % за рахунок зменшення ціни на природний газ на 11,3 %, гарячу воду, опалення – на 2,2 %.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 0,8 %, головним чином, за рахунок подорожчання фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 1,1 %.

Зниження цін на транспорт у цілому на 0,3 %, в основному, спричинено здешевленням палива та мастил на 1,2 %. Разом з тим проїзд у залізничному пасажирському транспорті подорожчав на 2,7 %.

У сфері зв'язку ціни зросли на 0,4 %, що пов'язано з подорожчанням місцевого телефонного зв'язку на 19,4 %, інтернету – на 0,9 %.

Цінова ситуація на ринку палива

За даними моніторингу середніх споживчих цін на товари (послуги) у березні 2020 року середня роздрібна ціна на бензин марки А-95 становила 25,95 грн/л (середня по Україні – 26,22 грн/л) і зменшилася порівняно з груднем 2019 року на 5,2 % (по Україні – на 6,7 %).

Дизельне паливо у березні 2020 року коштувало 25,52 грн/л (по Україні – 25,49 грн/л) та порівняно з груднем 2019 року подешевшало на 5,3 % (по Україні – на 7,1 %).

Основними причинами подорожчання товарів є:

зростання світових цін і зовнішнього попиту на вітчизняні продукти харчування (зокрема, м'ясомолочної групи), нестабільна ситуація в тваринництві, спалахи хвороб тварин;

скорочення площ посіву овочів «борщового набору», використання аграріями менш якісних посадкових матеріалів та дешевих засобів захисту від гризунів.

З метою відстеження та аналізу цінової ситуації на продовольчому ринку області проводиться щомісячний моніторинг цінової ситуації на основні види продовольчих товарів на споживчому ринку області (за даними Державної служби статистики України).

Обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг у IV кварталі 2019 року становив 589,5 млн грн, що на 46,6 % менше аналогічного періоду 2018 року (1102,9 млн грн).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 171,3 млн грн, що на 70,6 % менше показника 2018 року. Частка таких послуг становила 29,1 % від загального обсягу реалізованих послуг.

На зменшення загального обсягу реалізованих послуг, порівняно з відповідним періодом минулого року, вплинули зміни у формуванні сукупності одиниць державного статистичного спостереження щодо основних показників економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг.

7. Аналіз ситуації у житлово-комунальному господарстві.

За березень 2020 року населенням області за житлово-комунальні послуги сплачено 280,3 млн грн.

Рівень сплати становив 106,2 % від нарахованих сум, у тому числі:

постачання та розподіл природного газу – 124,9;

теплостачання – 96,2 %;

централізоване водопостачання та водовідведення – 72,7 %;

управління багатоквартирним будинком – 80,5 %;

вивезення побутових відходів – 80,0 %;

постачання та розподіл електричної енергії – 104,8 %.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг на 31.03.2020 склала 2182,7 млн грн.

За інформацією Головного управління статистики у Луганській області, на кінець березня 2020 року заборгованість населення зі сплати за постачання та розподіл природного газу становила 1258,9 млн грн, за постачання теплової енергії та гарячої води – 588,0 млн грн, за постачання та розподіл електричної енергії – 47,9 млн грн, за централізоване водопостачання та водовідведення – 135,0 млн грн, за управління багатоквартирним будинком – 130,7 млн грн, за надання послуг з вивезення побутових відходів – 22,3 млн грн.

Відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 та від 27.06.2003 № 976 у березні 2020 року з населенням було укладено 151 договір щодо погашення реструктуризованої заборгованості на загальну суму 728,1 тис. грн. Сума внесених платежів, з урахуванням довгострокових договорів, становила 1014,1 тис. грн.

8. Аналіз соціальної сфери

8.1. Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення в Луганській області (за оцінкою) на 1 березня 2020 року становила 2133580 осіб.

Упродовж січня-лютого 2020 року чисельність населення зменшилася на 2333 особи, у т. ч. внаслідок природного скорочення на 1861 особу і на 472 особи – за рахунок міграційного скорочення.

8.2. Доходи населення

Середньомісячна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника, без урахування частини зони проведення антитерористичної операції, за січень-березень 2020 року склала 9195 грн, що становить 118,3 % до відповідного періоду попереднього року.

Середня заробітна плата штатних працівників у лютому становить 9399 грн, що у 2 рази вище рівня мінімальної заробітної плати (з 01.01.2020 – 4723 грн), порівняно із лютим 2020 року розмір заробітної плати збільшився на 1,3 %.

Індекс реальної заробітної плати за січень 2020 року порівняно до відповідного періоду попереднього року становив 115,4 %.

Загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати (без урахування структурних одиниць підприємств, які звітують до органів державної статистики в інших регіонах України) на 01.04.2020 склала 109,2 млн грн.

Заборгованість із виплати заробітної плати працівникам економічно активних підприємств у березні зменшилась на 50 % та склала 88,5 млн грн, що становить 81,0 % до загальної суми.

За даними Головного управління статистики у Луганській області, на початок квітня поточного року основна частка суми заборгованості економічно активних підприємств припадала на промисловість (79,5 %) та будівництво (7,4 %).

За інформацією Головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області, кількість пенсіонерів на території, яка підконтрольна органам української влади, на 01.04.2020 склала 346,5 тис. осіб.

Обсяги власних надходжень, що спрямовуються на виплату пенсій за березень 2020 року – 269,6 млн грн.

Обсяги дотацій з держбюджету на покриття дефіциту коштів Пенсійного фонду України на виплату пенсій за березень поточного року становить 520,0 млн грн, у тому числі: загальний фонд – 520,0 млн грн, спеціальний – 0,0 млн грн.

Фактична потреба в коштах на виплату пенсій у березні 2020 року становить 2644,0 млн грн.

Заборгованість по виплаті пенсій на 01.04.2020 відсутня.

8.3. Ринок праці

За даними Державної служби статистики України, чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років по Луганській області за 2019 рік становила 303,7 тис. осіб. Рівень зайнятості населення по Луганській області склав 58,8 % (2018 рік – 56,9 %), рівень безробіття – 13,7 % (2018 рік – 15,1 %).

Упродовж січня-березня 2020 року роботодавці проінформували обласну службу зайнятості про заплановане масове вивільнення 2,9 тис. працівників, що у 5,4 рази більше ніж за аналогічний період 2019 року. Серед осіб, попереджених про вивільнення, 38,8 % – працівники державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування, 31,5 % – охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, 22,2 % – сфери постачання електроенергії, газу, пари, 4,7 % – сільського господарства.

Протягом звітнього періоду послугами Луганської обласної служби зайнятості скористалися 32,4 тис. громадян, з яких статус безробітного мали 11,1 тис. осіб.

Спостерігається позитивна тенденція щодо подачі роботодавцями вакансій до обласної служби зайнятості. Зокрема, кількість роботодавців, які співпрацювали з центрами зайнятості області, зросла на 15,1 % та склала 1,9 тис. Кількість вакансій у базі даних служби зайнятості Луганської області також збільшилася (на 5,6 %) до 7,1 тис. од.

За сприянням центрів зайнятості області протягом I кварталу 2020 року працевлаштовано 5,6 тис. осіб (на 0,9 тис. осіб, або 18,2 % більше, ніж за аналогічний період минулого року), зокрема, 43,2 % з них було працевлаштовано оперативнo до надання статусу безробітного.

На нові робочі місця з компенсацією роботодавцю єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування працевлаштовано 117 безробітних осіб, в тому числі 23 особи, що недостатньо конкурентоспроможні на ринку праці та 94 особи на нові робочі місця в пріоритетних видах економічної діяльності.

Для розвитку підприємництва та стимулювання самозайнятості безробітних громадян упродовж січня-березня 2020 року в центрах зайнятості одноразову виплату допомоги по безробіттю отримали та відкрили власну справу 16 безробітних осіб.

Послугами служби зайнятості у звітному періоді скористалося 537 осіб з інвалідністю, працевлаштовано 91 особа даної категорії. До громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 13 осіб з інвалідністю, професійне навчання за направленням служби зайнятості проходили 13 безробітних осіб вищезазначеної категорії.

Протягом I кварталу 2020 року послуги обласної служби зайнятості отримали 0,8 тис. внутрішньо переміщених осіб, працевлаштовано 141 особу.

Працевлаштовано 77 демобілізованих військовослужбовців, що брали участь в антитерористичній операції (ООС), з них 3 особи отримали одноразову виплату допомоги по безробіттю для організації підприємницької діяльності та 3 особи працевлаштовано з наданням виплати компенсації роботодавцю у розмірі єдиного внеску.

Завдяки роботі Консалтингових центрів постійно удосконалюється система інформаційного та консультативного обслуговування осіб з питань організації та провадження підприємницької діяльності. За січень-березень 2020 року в Консалтинговому центрі, який працює на базі Северодонецького міського

центру зайнятості, проведено 15 заходів, як то семінари, дні відкритих дверей, наради тощо, які відвідали 195 роботодавців міста, 8 заходів для 115 зареєстрованих безробітних. Консалтинговим центром Старобільського районного центру зайнятості було надано 72 консультації з питань провадження підприємницької діяльності юридичним та фізичним особам.

На базі Лисичанського міського та Кремінського районного центрів зайнятості функціонують студії підтримки бенефіціарів і супроводу безробітних «Бізне\$тарт», діяльність яких спрямована на залучення представників міжнародних донорських, волонтерських, громадських організацій, що займаються відновленням нормальної життєдіяльності на постраждалих внаслідок військових дій територіях, інтеграцією ВПО та зміцненням соціальної згуртованості.

З метою популяризації послуг, які надає обласна служба зайнятості, роз'яснення змін в законодавстві в пресі та на WEB-ресурсах у січні-березні 2020 року розміщений 231 інформаційний матеріал. Підготовлено 66 виступів на радіо та телебаченні.

На 01.04.2020 на обліку в Луганській обласній службі зайнятості перебувало 6,7 тис. безробітних громадян, з них 79,9 % отримували допомогу по безробіттю.

В. о. директора

Єгор СКІРТАЧ